

Kommentar

Homocystein, folat och vitamin B₁₂ – klinisk rutin och klinisk forskning

I dagsläget har jag ingenting att invända mot Jonatan Axelssons intressanta tankar kring kost, vitamin B₁₂, folat, homocystein och folkhälsa (Läkartidningen nr 44/2006, sidan 3390). Meningen om att brist på vitamin B₁₂ kan höja homocystein, men i mindre utsträckning än folatbrist, kräver dock ett förtydligande för att inte orsaka förvirring ute på fältet. I Axelssons sammanhang av klinisk epidemiologisk forskning utan folatberikning av födan är påståendet sant. Där folatberikning införts är B₁₂-brist den viktigaste orsaken till förhöjt homocystein – på befolkningsnivå [1].

På individnivå, i exempelvis svensk primärvård, är läget mer komplicerat. De vanligaste orsakerna till förhöjt homocystein hos i övrigt friska patienter är brist på vitamin B₁₂ och folat, var för sig eller tillsammans [2]. Rent praktiskt är det nästan alltid fråga om en sådan brist, när homocystein i plasma är högre än 25 mikromol/l. Vid sådan brist är homocystein i plasma oftast distinkt förhöjd, i området 25–250 mikromol/l [2]. Som jämförelse kan nämnas att i de stora interventionsstudierna VISP, NORVIT och HOPE-2 låg homocystein i genomsnitt omkring 15 mikromol/l, värden som nu kan betraktas som tämligen ofarliga, åtminstone på några års sikt. Den hyperhomocysteinemi som avspeglar brist kan vanligen normaliseras med

tablettbehandling, cyanokobalamin, 1 mg dagligen, och folsyra, 0,5–1 mg dagligen, under loppet av några månader [3]. Bakomliggande orsaker motiverar ofta livslång behandling.

Bo Norberg

specialistläkare internmedicin, medicinkliniken, Norrlands universitetssjukhus, Umeå, redaktör, Rondellen
bo.norberg@vll.se

REFERENSER

1. Spence JD, Bang H, Chamblees LE, Stampfer M.J. Vitamin intervention for stroke prevention trial. An efficacy analysis. *Stroke*. 2005;36:2404-9.
2. Hultdin J. Högt homocystein hos gamla [ledare]. *Rondellen* 2003;14. Available from: <http://www.rondellen.net>
3. Lökk J. Bokslut över ett brötigt B12-år: rätt patient, rätt vitamin, rätt dos, rätt information [ledare]. *Rondellen* 2006;26. Available from: <http://www.rondellen.net>